

Wakulima, wafugaji kuanzishiwa miradi ili kukomesha migogoro

Na MWANDISHI WETU

SERIKALI imesema katika kuboresha na kuondoa migogoro ya wakulima na wafugaji katika maeneo mbalimbali nchini ikiwemo Mkoa wa Morogoro, inasisitiza uwezo wa miradi ambayo itakuwa na manufaa makubwa kwa makundi yote mawili.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Mifugo Profesa Elisante Ole Gabriel, aliyasema hayo mwishoni mwa wiki iliyopita. Wilaya ya Mvomero, Mkoani Morogoro, alipotembelea ujenzi wa miradi wa kiwanda cha nyama katika Ranchi ya Nguru Hills na kubainisha mradi huo unaotarajia kukamilika Aprili, mwakani, utakuwa na manufaa makubwa kwa wafugaji na wakazi wa mkoa huo.

"Tumekuja kuangalia shughuli zinazoundelea kutokana na kikao ambacho tulikuwa nacho katika ofisi ya katibu tawala wa mkoa na mkuu wa mkoa wa Morogoro, kwa lengo la kuboresha shughuli za mifugo kwenye mkoa huo na kuondoa changamoto

Mradi huu una jambo mahsusi kuliko mingine, maji haya ya mabwawa yatumika kwa ajili ya umwagiliaji huu ni moja kati ya miradi ambayo wafugaji na wakulima watanufaika ili wote waone huu mradi ni wa kwao kwa ajili ya uchumi wetu.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Mifugo, Profesa Elisante Ole Gabriel

za migogoro ya wafugaji. Uongozi wa mkoa waliniambia juu ya mradi huu, ambao utakuwa na msaada mkubwa sana kwa wakulima na wafugaji wa mkoa wa Morogoro na nchi kwa ujumla," alisema.

Profesa Gabriel, alibainisha kuwa mradi huo wa kipekee, baada ya kiwanda hicho kukamilika, utakuwa na uwezo wa kuchinja mbuzi zaidi ya 200 na ng'ombe zaidi ya 1,000 kwa siku.

Pia, alisema kumejengwa mabwawa makubwa yatakayotumika kukusanya maji yanayotoka kwenye machinjio, kisha kutibwa kabla ya kutumika tena kwa shughuli za kilimo cha umwagiliaji.

"Mradi huu una jambo mahsusi kuliko mingine, maji haya ya mabwawa yatumika kwa ajili ya umwagiliaji. Huu ni moja kati ya miradi ambayo wafugaji na wakulima watanufaika ili wote waone huu mradi ni wa kwao kwa ajili ya uchumi wetu," alisema

Aidha, alisema mradi huo wenye thamani ya zaidi ya sh. bilioni 25, ambao unashirikisha wabia mbalimbali, ikiwemo Mifugo wa Pesheni kwa Watumishi wa Umma (PSSSF), ni azma ya serikali katika kuzidi kuboresha mazingira ya uwekezaji nchini kwenye sekta mbalimbali ikiwemo sekta ya mifugo.

Aliwataka wafugaji kuboresha mifugo yao kwa kufuga ng'ombe bora wa kisasa na kupitia miradi ya kunenepesha mifugo ili waweze kuuza mifugo yenye ubora katika viwanda vya kusindika mazao ya mifugo hapa nchini ili sekta izidi kukua na kuchangia pato la taifa kupitia uchumi wa viwanda.

Pia, alisema Wizara ya Mifugo na Uvuvi, imekuwa ikifanya jitihada mbalimbali za kuhakikisha Tanzania inakuwa na mifugo mingi na bora kwa kuhakikisha mifugo inaogeshwa ili kujikinga dhidi ya magonjwa na kuwataka wakurugenzi wa halmashauri kote nchini, kuhakikisha maeneo yao yana majosho ya kutosha kwa ajili ya kuogesha mifugo na kuwataka wayafanyele ukarabati majosho ambayo hayafanyi kazi.

"Tufuge kisasa. Namibia, Botswana wana ng'ombe wachache, lakini wanauza kwa wingi nyama nje ya nchi, ndiyo maana tunaimarisha aya za mifugo, ndiyo maana nchi nzima tunashughulika na masuala ya uogeshaji. Niwatake wakurugenzi wa halmashauri, wahakikishe kwenye maeneo yao, kuna majosho ya kutosha na niwatake yale ambayo hayafanyi kazi vizuri yaboreshwe," alisema.

Ta

V

W

Na FRED ALFR

WIZARA Maendeleo ya Uchumi na Wazazi wa Vijiji, aliyasema hayo mwishoni mwa wiki iliyopita na wafugaji na wakazi wa mkoa huo.

Imesema wafugaji watakuwa wakufanya hivyo, ankara ya mabwawa yatumika kwa ajili ya umwagiliaji huu ni moja kati ya miradi ambayo wafugaji na wakulima watanufaika ili wote waone huu mradi ni wa kwao kwa ajili ya uchumi wetu.

Agizo hilo lililolivyopita na wafugaji na wakazi wa mkoa huo, alisema Wizara ya Uchumi na Wazazi wa Vijiji, aliyasema hayo mwishoni mwa wiki iliyopita na wafugaji na wakazi wa mkoa huo.

Alisema Wizara ya Uchumi na Wazazi wa Vijiji, aliyasema hayo mwishoni mwa wiki iliyopita na wafugaji na wakazi wa mkoa huo.

KODI YA

WATAALAM kuhamasisi

Tur

Na MWAND

MWENYEKITI

Umma, Jaji anatarajwa kuliopangwa k Dar es Salaar

Pamoja r kikao hicho, uamuzi rufa yaliyowasilishwa wa umma.

Kwa muji na Tume hiy mwaka wa hadi Desemt Taarifa h huo, Tume uamuzi rufa

nye benki yao katika mahesabu ilikuwa Sh. 76,880,300 wakati uhalali ni Sh. 47,880,300 kinyume cha kifungu cha 317 (b) cha Sheria ya Kanuni ya Adhabu sura ya 16 marejeo ya mwaka 2019.

taka yao mawili, lakini waliyakanana.

Washtakiwa wako nje kwa dhamana ya wadhamini wawili wawili, ambao walitoa barua za utambulisho kutoka kwa ofisa

hiyo hadi Desemba 10, mwaka huu kwa ajili ya kuwasomea washtakiwa hao maelezo ya awali.

Akisoma hati ya mashtaka, Wakili wa Serikali Masambu

ripoti yao ilionyesha kwamba salio lililokuwamo kwenye benki yao katika mahesabu ilikuwa ni Sh. 76,880,300 wakati uhalali ni Sh. 47,880,300 kinyume cha sheria.

* Serikali yasisitiza miradi kutatua migogoro ya wakulima, wafugaji *

Na Elizabeth Zaya

SERIKALI imesema katika kuboresha na kuondoa migogoro ya wakulima na wafugaji katika maeneo mbalimbali nchini ikiwamo Mkoa wa Morogoro, imendelea kuisisitiza uwapo wa miradi ambayo itakuwa na manufaa makubwa kwa makundi hayo mawili.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Mifugo, Prof. Elisante Ole Gabriel, aliyasema hayo alipotembelea ujenzi wa mradi wa kiwanda cha nyama katika Ranchi ya Nguru Hills mkoani Morogoro mwishoni mwa wiki.

Alisema mradi huo unaotarajia

kukamilika Aprili mwaka 2021, utakuwa na manufaa makubwa kwa wafugaji na wakazi wa mkoa wa Morogoro.

Prof. Gabriel alisema kuwa mradi huo wa kipekee, baada ya kiwanda hicho kukamilika, kitakuwa na uwezo wa kuchinja ng'ombe zaidi ya 200 na mbuzi 1,000 kwa siku.

Alisema tayari kumejengwa mabwawa makubwa ambayo yatakuwa yanakusanya maji yanayotoka kwenye machinjio na kuyatibu kabla ya kutumika tena kwa shughuli za kilimo cha umwagiliaji.

Prof. Gabriel alisema mradi huo wenye thamani ya zaidi ya Sh. bilioni 25, ambao unashiriki-sha wabia mbalimbali ukiwamo

Mfuko wa Pensheni kwa Watumishi wa Umma (PSSSF), ni azma ya serikali katika kuboresha mazingira ya uwekezaji hapa nchini.

Alisema kupitia mradi huo, wafugaji wataboresha mifugo yao kwa kufuga ng'ombe bora wa kisasa na kuinene pesha ili iwe yenye ubora.

Pia alisema utasaidia katika viwanda vya kusindika mazao ya mifugo hapa nchini kwa lengo la kukuza pato la nchi kupitia uchumi wa viwanda.

Prof. Gabriel alilitaka dawati la sekta binafsi lililo chini ya wizara hiyo, pamoja na idara ya uzalishaji na masoko kwa kushirikiana na PSSSF kukutana haraka ili kujadili changamoto mbalim-

bali zinazojitokeza katika mradi wa kiwanda cha nyama Nguru Hills ili mradi huo ukamilike kwa wakati.

Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Mvomero, Hassan Chama, alimhakikishia Katibu Mkuu huyo kuwa kukamilika kwa mradi huo kutawanufaisha wafugaji na kuwaondolea changamoto ya kuza mifugo yao kupitia minada ambayo wamekuwa wakikutana na madalali ambao wanafanya bei za mifugo kuwa chini.

Mradi wa kiwanda cha nyama katika Ranchi ya Nguru Hills unaotarajia kukamilika Aprili mwakani, unategemewa kutoa ajira kwa wafanyakazi 120 hadi 200 kulingana na uzalishaji.

Nipashe uk 7, Tarehe 30/11/2020

* Sekta ya uvuvi 'inakoelekezwa' kuineemesha Tanzania kiuchumi

Na Jonas Kamaleki

■ UUVUVI ni 'chimbo jingine lenye rasilimali zenye thamani' kama ilivyo madini ya Tanzania, dhahabu na almasi, kutokana na kwamba unaweza kukuza haraka uchumi wa Tanzania endapo utasimamiwa na kudhibitwa kwa umakini.

Tanzania imebarikwa kuwa na bahari, maziwa, mito na mabwawa, ambavyo vikitumiwa vizuri kwa shughuli za uvuvi, vitavinu uchumi wa nchi na kupunguza umaskini wa kipato cha mtu mmoja na taifa kwa ujumla.

Akihutubia Bunge la 12 la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania hivi karibuni, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Dkt John Magufuli, siku hiyo pia akizindua bunge hilo, alisema kuhusu sekta ya uvuvi:

"Nchi yetu imebarikwa kuwa na maeneo mengi yanayofaa kwa shughuli za uvuvi, ikiwemo Ukanda wa Pwani, maziwa, mito na mabwawa.

"Hali hi inafanya sekta hi kuwa na nafasi ya kutoa mchango mkubwa kwenye kukuza na taifa. Na pia kupambana na umaskini na tatizo la ajira.

"Hata hivyo, kwa sasa, mchango wake bado ni mdogo.

"Hivyo basi, kwenye miaka mitano ijayo tunakusudia kukuza sekta hii, ikiwemo kuimarisha shughuli za uvuvi kwenye baharinkuu, ambako tumekuwa tukipoteza mapato mengi."

Kuhusu kuthamini na kuamini kuwa uvuvi utakuza uchumi wa nchi kwa kasi, Rais wa Zanzibar, Dkt Hussein Ali Mwinyi, ambaye pia ni Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, ameunda Wizara ya Uchumi wa Bluu na Uvuvi, ambayo anaamini kwamba itakuwa mkombozi wa uchumi wa nchi hiyo.

Uchumi wa Bluu unajumuisha utali, uvuvi, mafuta na gesi.

Dkt Mwinyi amesema kuwa bahari hajatumika kiasi ambacho inapaswa inufaishe nchi, hasa kwenye uvuvi.

Amesema kuwa Zanzibar inabidi ijipange kufanya uvuvi wenye tija, hasa kwenye baharinkuu, ili uchangie kwa kiwango kikubwa kukuza pato la taifa, na hivyo kuboresha maisha ya Wazanzibar.

Ujerzi wa bandari za uvuvi na viwanda vinavyotumia malighafi zipatikanazo baharini, ikiwemo samaki, vitasaidia kukuza uchumi wa Zanzibar, ambayo ni sehemu ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Mtazamo wa Dkt Mwinyi unafanana na wa Dkt Magufuli

kuhusu kukuza uchumi kwa kutumia uvuvi. Akisisitiza kuhusu ukuzaji uchumi kwa kutegemea uvuvi, Rais Magufuli alisema: "Kwa mujibu wa ripoti ya kamati ya bunge kuhusu shughuli za uvuvi wa baharinkuu ya mwaka 2018, shughuli za uvuvi kwenye baharinkuu zinaweza kuingizia serikali mapato ya moja kwa moja ya takriban shilingi bilioni 352.1 kwa mwaka, endapo mifumo ya usimamizi na udhibiti ingekuwa imara, na samaki wangechakatwa hapa nchini.

W

Kwa mujibu wa ripoti ya kamati ya bunge kuhusu shughuli za uvuvi wa baharinkuu ya mwaka 2018, shughuli za uvuvi kwenye baharinkuu zinaweza kuingizia serikali mapato ya moja kwa moja ya takriban shilingi bilioni 352.1 kwa mwaka, endapo mifumo ya usimamizi na udhibiti ingekuwa imara, na samaki wangechakatwa hapa nchini ....

Samaki wa Sangara ambao hupatikana Ziwa Victoria ni moja ya rasilimali muhimu wa chakula na vipato. (Picha ya mtandaoni)

"Hata hivyo, mapato yaliyokuwa yamekusanywa kwa kipindi cha miaka tisa (2009 hadi 2017) yalikuwa shilingi bilioni 29.79, sawa na ahilingi bilioni 3.3 kwa mwaka. Kwango hiki cha mapato hakikubaki."

Rais Magufuli alibainisha kuwa, serikali inataka katika miaka mitano ijayo, isimamie vizuri shughuli za uvuvi wa baharinkuu, ili taifa linufaike na rasilimali zake.

Kuhusisha sekta binafsi, alisema kuwa, bahtu nani, tayari mwaka huu (2020) melungwa sheria mpya ya kusimamia na kuendeleza uvuvi wa baharinkuu.

"Aidha, tumepanga kununua meli 6 za uvuvi kwa kusirikawana na shirika la IFAD (4 upande wa Zanzibar na 4 upande wa Tanzania Bara), ili zishiriki katika uvuvi wa baharinkuu.

"Kama mruayotahamu, suala la uvuvi wa baharinkuu ni la Muungano. Tunakusudia pia kujenga bandari kubwa ya uvuvi itakayifaa ajira zipatozo 30,000.

"Na tutaendelea kuimarisha sektabivatsi kujenga viwanda vya kuchakata samaki" Rais Magufuli alisema.

Sambamba na kusimamia baharinkuu, serikali pia imepanga kuimarisha shughuli za uvuvi kwenye maziwa makuu (Victoria, Tanganyika na Nyasa), pamoja na mito makubwa kama vile Ruvu, Rufiji, Malagarasi, Kagera na Kilombero.

Wavuvi wadogo watahamasishwa kujunga kwenye vikundi, ili waweze kupatiwa mitaji, ujuzi, vitaa, zana za uvuvi na hali kadhalika.

Serikali imepanga kupita upya tozo za maeneo mbalimbali, ili kuwapunguza wavuvi kero na kuvuta uwekezaji.

Uhamasishaji wa wastabainaji kujenga mabwawa na kuluga kisasi kwa kutema vomba pia utafanyika.

Sekta ya uvuvi ni lazima ilite mchango mkubwa kwenye uchumi wa nchi.

Nchi ndogo ya Norway ambayo haina maziwa wala mito kama Tanzania, sekta ya uvuvi ni ya tatu kwa bichaa za nchi hiyo zinazouzwa nje, baada ya mafuta/gesi na metali.

Hivyo sekta hiyo hutoa mchango mkubwa kwa uchumi wa nchi hiyo.

Tanzania haina budi kowe... ita zaadi na kusimamia 'chenbo jingine lenye rasilimali zenye thamani' hilo, kwa ajili ya uchumi andeleu na wenye tija.